

Qvinna, genom eget eller annans äktenskap med någon befröad.

FRÄNT, fränt, adv. På ett fränt sätt. *Sma-ka, lukta f.*

FRÄS, n. 5. (fr. *Fraise*) Krusig fruntimmers-hålskrage. Har sitt namn deraf, att den på visst sätt liknar ett kalkkräs (på franska äfven *Fraise*).

FRÄS, m. 3. (tekn.; fr. *Fraise*) Ett slags cylindrisk fil, som nyttjas till att på metallskifvor åstadkomma inskränningar, skuror och genom-bryningar.

FRÄSA, v. n. 2. 1) Säges i allmänhet om det ljud, som uppkommer, då af en eller annan orsak (kokning, häftig skakning eller upprörning o. s. v.) en stor mängd helt små luftblåsor bilda sig i en vätska, uppspringa till ytan och der sön-derbrista så tätt efter hvarandra, att deraf blifver likasom ett enda ljud. *Vatten, som kokas, f-ser, nyss innan det kokar. Vatten f-ser äfven, om det slås på glödadt järn, på en mycket het spiselhäll eller i brännande eld. Smör och stoft f. i stekpannan öfver elden: äfvenså, om de komma i elden. Vissa viner f. i glaslet, sedan de blifvit islagna. Böljorna f., när de gå hvita vid storm. Många ämnen f. vid kemisk förening med andra.* — Man säger äfv.: *Elden f-ser, jernet f-ser, o. s. v.*, ehuru det egentligen alltid är någon vätskas förflygtigande, som förorsakar ljudet. — *F. upp*, kasta upp en mängd helt små luftblåsor, hvilka på ytan springa sönder. — I fig. mening säges: *Det är så hett, så kallt, att det f-ser om örönen*, ytterst hett, kallt. *Kulorna f. om örönen*, hvina o. ö. — 2) Säges om det läte, som kattor låta höra, när de blifva retade eller rädda, emedan det liknar ljudet af en fräsande vätska.

FRÄSANDE, n. 4. o. (mera brukl.) **FRÄS-NING**, f. 2. Ljudet, då något fräser eller en katt höres fräsa.

FRÄTA, v. a. 2. (betyder ursprungligen *Äta*) 1) Säges om syror och dylika skarpa ämnen, som småningom utifrån ytan inåt upplösa och förstöra andra kroppar. *Skedvatten f-ter järn; rost li-ka så. F. af, bört, se Affräta, Bortfräta. F. in* ell. *F. sig in*, frätande intränga i ett ämne, t. ex.: *Skedvattnet har f-t djupt in.* — *F. igö-nom, se Genomfräta.* — *F. omkring sig*, frätande utbreda sig rundt omkring. *F. sönder, undan, upp*, se *Sönderfräta*, &c. — *F. sig ut*, genom frätning tränga sig ut. — *Syn. Tära.* — 2) (fig.) Plåga och liksom förtära. *Sorg f-ter hjertat. F-s af harm, afund, oro, bekymmer, vrede. F. sig sjelf*, plåga sig sjelf, genom att nära någon skadlig lidelse eller känsla. — *Syn. Tära, Förtära, Plåga, Qvälja.*

FRÄTANDE, n. 4. Se *Frätning*. — *Adj. 1.* (egentl. part. af *Fräta*) 1) Som fräter, har frätande egenskap. *F. kraft, egenskap. Ett f. medel, pulver.* — 2) (fig.) Som plågar och liksom förtär. *En f. sorg, oro. Ett f. bekymmer. Ett f. samvete. En f. mask*, något som beständigt aggar, plågar och förtär, liksom masken gnager trä.

FRÄTMEDEL, n. 3. (kir.) Sådant medel, som har frätande egenskap, åstadkommer brand och förstöring af organisationen i de delar, med hvilka det kommer i beröring.

FRÄTNING, f. 2. Verknigen, då något fräter.

FRÄTSTEN, m. 2. (kir.) Kaustiskt kali i fast form, hvilket begagnas som frätmedel. Bör ej för-blandas med Helvetessten (*Lapis infernalis*).

FRÄTSÅR, n. 3. Rotsår, som fräter omkring sig.

FRÖ, n. 4. 1) (bot.) Den del af växters frukt, som är bestämd till deras fortplantning, samt ut-göres af sjelfva frökränan och dess omklädnader. *Ört, som har ett, två, flera f-n. Gå i f. säges en växt, då den hunnit så långt i sin utveckling, att fröen börja bilda sig. Ingår i en stor mängd sammansättningar, såsom: Hamp-, Rof-, Lin-, Kål-, Spenatfrö, m. fl. — Syn. Frökorn. — 2)* (utan plur., kollektivt) Mängd af sådana frön utaf samma slag, samlade till såning. *Köpa, så f.* — Har alla de sammansättningar, som för bem. 1 kunna bildas. — 3) *F. i ett ägg*, ämne i ett ägg, hvaraf det blifvande djuret utbildas. — 4) (fig.) Det, hvaraf något uppkommer. *Lättja är ett f. till allt ondt. Utgå f. till oenighet. Delta blir ett f. till tvedrägt.* — Bildar sammansättningarna *Oenighetsfrö, Tvistefrö.*

FRÖ, n. 4. Groda. Brukas numera icke i denna bem., som dock bibehåller sig i samman-sättningarna *Källfrö, Löffrö*. Hette i äldre språ-ket *Fröd*, i fornspråket *Freja*.

FRÖA SIG, v. r. 1. ell. **FRÖAS**, v. d. 1. Sä-ges om en växt, då den börjar bilda frön.

FRÖBALJA, f. 1. Se *Ärtbalja*.

FRÖBILD, m. 3. sing. (bot.) Ett slags svamp på hvitkålstammar. *Sclerotium.*

FRÖBLAD, n. 3. (bot.) Benämning på hvart-dera af de bladdelar, som omsluta fröknoppen.

FRÖDD, a. 2. Säges om växter, som hafva till utsättning tjenliga frön.

FRÖDOSA, f. 1. Dosa, hvari frö förvaras.

FRÖDYFVEL, m. 2. pl. — *dyflar*. (nat. hist.) Ett slags insekt, som lägger sina ägg i fröknop-par. *Mylabris.*

FRÖFJUN, frö'fjun, n. 3. (bot.) 1) Fjunstrå på ett frö. — 2) (kollektivt; allmänare) Samteli-ga dessa fjun på ett frö.

FRÖFÖDER, n. 3. (bot.) Se *Fröhus*.

FRÖFOG, m. 2. (bot.) Den fog, genom hvil-ken fruktdelarne äro före mognaden förenade.

FRÖFÄSTE, n. 4. (bot.) Den del af frukten, hvarvid fröen äro fästade.

FRÖGIFVANDE, a. 1. Säges om en växt, som sätter frön.

FRÖGULA, f. 1. (bot.) Ett gult ämne i frön, som mera sällan förekommer.

FRÖGÄDDA, f. 1. (fisk.) Så kallas de gäd-dor, som leka efter Isgäddan, till slutet af maj månad.

FRÖGÖMME, n. 4. (bot.) Se *Fröhus*.

FRÖHANDEL, m. sing. Handel med allehan-da slags växtfrö.

FRÖHANDLARE, m. 3. o. — **LERSKA**, f. 1. En, som idkar fröhandel.

FRÖHINNA, f. 1. (bot.) Betäckande hinna på frön.

FRÖHUS, n. 3. (bot.) Frukten yttre del, som omsluter fröen, och förut utgjort fruktämnet be-klädnad.

FRÖHVITA, f. 1. 1) (bot.) Fast, köttigt, hornartadt, mjölgrynigt, merendels hvitt ämne i frön. — 2) (kem.) Ett eget grundämne, protein, förenadt med åtskilliga oorganiska kroppar, såsom fosforsyrad kalk, fosfor och svafvel.

FRÖHVITESUBSTANS, ---substans, m. 3. Se *Fröhvita*, 2.

FRÖHYLLE, n. 4. (bot.) Växtedel på fröska, bildad af frösträngen derigenom, att denna hos vissa växter utbreder sig öfver hela eller en del af fröet.

FRÖHYLSA, f. 1. (bot.) Enskaligt, mer eller mindre upplåst frögömme, som öppnar sig längs